

Otevřená zahrada se již představila veřejnosti – prozatím té odborné

Nadace Partnerství slavnostně otevřela 29. listopadu v Brně nové poradenské environmentální centrum v areálu Otevřená zahrada. Pasivní budova využívá řadu unikátních technologií.

Sledování chování budovy a spotřeb energií bude předmětem výzkumu vysokých škol a poslouží též jako inspirace pro investory. Projekt Otevřená zahrada získal dotaci OP Životní prostředí.

Nadace Partnerství coby investor připravovala program pro využití jedinečného území pod hradem Špilberkem od roku 2007 ve spolupráci s městem Brnem i vysokými školami. V roce 2009 při hledání zpracovatele zadání oslovila pět architektonických studií. «Porotu vedenou arch. Josefem Pleskotem nevíce zaujal koncept Projektilu, který pracuje se zahradou jako se svou součástí, z níž se objekt vynořuje,» říká ředitel Nadace Partnerství **Miroslav Kunderata**.

Protáhlý objekt poradenského centra provází výukovou zahradou na parcele šplhající vzhůru k hradu. Ve všech úrovních lze dům prostoupit, prohlédnout či se do něj ponořit přes zelenou střechu. Jižním koncem stavba vrůstá do svahu a nabízí střechu k pobytu jako čtvrté venkovní podlaží.

Školní a výukové aktivity probíhající v zahradě a na stezkách vdechnou areálu život v době provozu centra. Veřejně přístupná zahrada by se též měla stát zajímavým cílem obyvatel města i jeho návštěvníků. Nadace Partnerství proto kladla důraz na atraktivnost i uměleckou hodnotu herních prvků v zahradě, která poskytuje prostor i rozvoji dalších programů, jako je např. zelená gastronomie ve spolupráci s hnutím Slow food a pořadatelé festivalu Jídlo zblízka.

Už v zadání vyžadovala nadace provedení stavby v pasivním energetickém standardu. (Tj. spotřeba méně než 15 kWh/m² za rok na topení a méně než 30 kWh/m² na chlazení.) Poradenské centrum bude tyto hodnoty splňovat s rezervou. Předpokládaná spotřeba energie na vytápění je 7 kWh/m² za rok a na chlazení 19 kWh/m² za rok. Při optimálním způsobu provozování spotřebuje budova na udržení optimálního vnitřního prostředí budovy 54 kWh primární energie na m²/rok (tj. topení, chlazení, osvětlení,

Snímek z podzimu zachycuje dokončovací práce na budově i v okolní zahradě. Generálním dodavatelem stavby je Skanska.

výměna vzduchu). Speciální technologie budou po dobu životnosti budovy udržovat její minimální uhlíkovou stopu. Budova využívá i dešťovou vodu a část šedé vody pro závlahy i pro herní prvky v zahradě.

Součástí pasivního domu je informační biosystém, který vytvořili grafici ze studia Pixa pomocí trávy, listů a zvadlých květů z brněnských květinářství.

Pro širokou veřejnost zpřístupní Nadace Partnerství zahradu kolem poradenského centra **na jaře 2013**. (Více informací na www.otevrenazahrada.cz) /st/

Zaostřeno na obnovu a využití nádraží

Nádraží, to nejsou jen výpravní haly a kolejiště. Nádražní areály tvoří i řada dalších železničních staveb. Otázce, co s nimi dál, se věnoval 5. ročník konference PROPAMÁTKY.

Že nádraží mnohdy skrývají architektonické klenoty, přesvědčil účastníky listopadové konference i jednací prostor, jímž byl secesní kulturní sál Fantovy budovy pražského hlavního nádraží.

NÁDRAŽÍ KOLEM DOKOLA

Konferenci PROPAMÁTKY, letos věnovanou obnově a využívání historických nádražních budov, uspořádala organizace Institut pro památky a kulturu, o. p. s. Její ředitel **Ing. Aleš Kozák** vysvětlil: «Prvotním impulsem k uspořádání těchto setkání byla snaha připravit mezioborové setkání majitelů památek, architektů, zástupců měst a obcí, pracovníků památkové péče, studentů ale i zainteresované veřejnosti nad konkrétním typem památky. Specifikem je i skutečnost, že se odehrávají přímo v historickém prostředí dané stavby, na níž je konference zaměřena. To, že obnova a využívání železničních areálů či jednotlivých staveb je tématem aktuálním, potvrdila účast přes 150 lidí z řad odborníků i veřejnosti.»

V průběhu programu zazněly příspěvky o historii, ale především o využití nádražních budov na zaniklých i fungujících tra-

Speciální vlak se zastavil i v areálu nádraží Praha-Bubny, které také čeká proměna.

tích, příklady úspěšných rekonstrukcí či konverzí nádražních budov v objekty s jinou funkcí v České republice i v zahraničí. Součástí konference bylo také představení pražských nádraží během jízdy speciálně vypraveného vlaku.

Co na konferenci kupříkladu zaznělo? **Ing. Milan Čermák** z odboru správy nemovitostí Českých drah a. s. informoval o nutnosti hledat úspory v hospodaření společnosti mj. i tím, že se zbaví nepotřebného majetku. Z celkového množství téměř 7000 různých objektů, je asi 1170 nádražních bu-

dov a ty jsou z 51 % v dobrém technickém stavu. Obcím a městům nabídly ČD v rámci pilotního projektu na 70 nádražních budov, které Ministerstvo dopravy vytypovalo jako nerentabilní poskytovat v budoucnu výpravní služby. Podle informací Milana Čermáka zatím 35 obcí odpovědělo, že by nabídku nevyužilo ani zadarmo.

Mgr. Pavel Bek z Národního technického muzea v Praze představil projekt Železničního muzea, jež by mělo své expozice dějin železniční dopravy v prostorách bývalého depa na Masarykově nádraží v Praze. Dosud ale není známo, kdy má začít realizace.

Příští ročník konference PROPAMÁTKY nabídne téma historické pivovary. Podrobnosti přinese v průběhu roku 2013 portál www.propamatky.info. /sd/

Konference se konala v kulturním sále v historické budově hlavního nádraží.